

KBC
wenst u een
fijne voor-
stelling.

vr 4/8 en za 5/8 20u
Versluys|Dôme
150'

Risjaar Drei

Toneelhuis/Olympique Dramatique

—
Richard III (1592-1593) is het sluitstuk van een verzameling 'History Plays' van Shakespeare over het Engelse koningshuis: *Richard II*, *Hendrik IV* (deel 1 en deel 2), *Hendrik V*, *Hendrik VI* (deel 1, deel 2 en deel 3) en *Richard III*. De acht stukken overspannen samen een kleine honderd jaar, van eind 14de eeuw tot 1485. *Richard III* speelt zich af tijdens de laatste stuiprekkings van de Rozenoorlogen (1455-1485): een reeks oorlogen waarin de huizen van Lancaster en York – allebei afstammelingen van koning Edward III van Plantagenet – vechten om het koningschap.

De liefde zwoer mij af in 't moederlijf
Opdat haar zachte wet mij niet zou raken;
Heeft ze de natuur, die zwak is, omgekocht
Met een of andre gift, zodat mijn arm
Gelijk een dorre struik verschrompeld is,
Ik op mijn rug een kwade heuvel draag
Waar de mismaaktheid troont en mij bespot,
Mijn benen ongelijk van lengte zijn
En al mijn lichaamsdelen lomp en vormloos
Zoals een chaos, of een berenwelp
Die, ongelikt nog, niets heeft van zijn moeder.
Kan ooit een vrouw een man als ik beminnen?
O dolle dwaasheid, zo een waan te koestren!
Welnu, als de aarde mij geen vreugde biedt,
Dan heersen, fnuiken, andren onderwerpen
Die knapper van gestalte zijn dan ik,
Zal dromen van de kroon mijn hemel worden
En houd ik deze wereld voor een hel
Totdat het hoofd op mijn mismaakte romp
Omvat is door een glorierijke kroon.
Toch weet ik niet hoe ik de kroon kan krijgen,
Want vele levens scheiden mij van 't doel;
Als een die in een doornbos is verdwaald
En dorens brekend wordt geschramd door dorens,
Zijn weg zoekt en zich van de weg verwijdert,
Niet weet hoe hij het open veld bereikt
Maar er wanhopig worstelend naar zoekt,
Zo folter ik mezelf om Englands kroon;
En van die foltring zal ik me bevrijden
Of hak me een weg vrij met het bloedig zwaard.
Glimlachen kan ik en glimlachend moorden,
En roepen 'mooi!' bij wat het diepst mij grieft,
En valse tranen uit mijn ogen persen,
En mijn gezicht naar elke stemming plooiën.
'k Verdrink meer zeelui dan de zeemeermin,
Ik dood meer kijkers dan de basilisk,
Ik speel voor redenaar zo goed als Nestor,
Misleid nog sluwder dan Ulysses 't kon,
En neem een Troje in zoals een Sinon.
Ik kan zelfs de kameleon kleuren lenen,
Meer vormen aannemen dan Proteus, en
De wrede Machiavelli lessen geven.
En zou een kroon dan onbereikbaar schijnen
Al lag ze verder af, ze wordt de mijne.

Hendrik VI (3), 3de bedrijf, 2de toneel, vertaling Willy Courteaux

We leren de kreupele Risjaar, een Yorkist, al kennen in het tweede deel van *Hendrik VI*. Zijn broer Eddy wipte Lancasterkoning Hendrik Zes uit het zadel en werd zelf koning, maar de Lancasters vechten terug, aangevoerd door Margaretha, de vrouw van Hendrik Zes. Na jaren van bloedvergieten weet Eddy zijn positie op de troon uiteindelijk veilig te stellen. Zijn broers George en Risjaar helpen hem daarbij. Met hun drieën vermoorden ze prins Edwaar, de zoon van Hendrik Zes en Margaretha. Margaretha wordt het land uitgezet; Hendrik Zes wordt door Risjaar vermoord in de Toren. De strijd tussen de Lancasters en de Yorks is beslecht, en eindelijk lijkt er vrede aangebroken. Maar dat is buiten de ambitieuze Risjaar gerekend.

Rolverdeling

Hertogin van York – Nico Sturm

Moeder van Eddy, Risjaar en George.

Keuning Eddy – Marc Van Eeghem

Eerste Yorkkoning. Vermoordde samen met zijn broers Risjaar en George de zoon van Hendrik Zes en Margaretha, Edwaar. Staat bekend om zijn losbandigheid en liederlijkheid. Getrouwd met Elisabeth, de weduwe van een aanhanger van de Lancasters.

Risjaar – Peter Van den Begin

Hertog van Gloster. Werd kreupel geboren. Hielp zijn broer Eddy bij het veroveren van de kroon. Vermoordde de vorige koning, Hendrik Zes. Lord Protector van Eddy's oudste zoon, Kroonprins Junior.

George – Nico Sturm

Hertog van Clarence, broer van Eddy en Risjaar. Hielp zijn broers bij het veroveren van de macht.

Koningin Elisabeth – Mieke De Groot

Vrouw van Eddy, afkomstig uit de lagere adel. Weduwe, heeft twee zonen uit haar eerste huwelijk. Samen met keuning Eddy heeft ze Kroonprins Junior, Kleine York & Klein Elisabeth.

Lady Anna – Sanne Samina Hanssen

Verloofde van de vermoorde prins Edwaar, schoondochter van Hendrik Zes en Margaretha.

Margaretha – Jan Declair

Voormalige koningin, weduwe van Hendrik Zes, moeder van de vermoorde Edwaar, schoonmoeder van Lady Anna. Werd naar Frankrijk verbannen, maar verzet zich tegen haar uitzetting en blijft rondhangen in Engeland.

Hendrik Zes – Jan Declair

Laatste Lancasterkoning. Man van Margaretha, vader van prins Edwaar, schoonvader van Lady Anna. Dood.

Graaf Rivers – Jonas Vermeulen

Broer van Elisabeth, mentor van Kroonprins Junior.

Hertog Buckingham – Koen De Sutter

Neef en vertrouweling van Risjaar.

Sir Catesby – Jan Declair

Raadsman van keuning Eddy, vertrouweling van Risjaar.

Lord Hastings – Nico Sturm

Lord Chamberlain, heeft de leiding over de hofhouding en staat aan de zijde van keuning Eddy en daarna diens zoon Kroonprins Junior. Politieke tegenstander van Elisabeth en haar clan.

Lord Stanley – Marc Van Eeghem

Raadsman van keuning Eddy, stiefvader van Richmond.

Kroonprins Junior – Jonas Vermeulen
Oudste zoon van Eddy en Elisabeth, troonopvolger.

Kleine York – Sanne Samina Hanssen
Jongste zoon van Eddy en Elisabeth, broer van Kroonprins Junior.

Burgemeester – Jonas Vermeulen
Lord Mayor van Londen.

Sir James Tyrrel – Jan Declair
Huurmoordenaar.

Klein Elisabeth
Dochter van Eddy en Elisabeth, zus van Kroonprins Junior en Kleine York.

Graaf van Richmond
Hendrik Tudor, stiefzoon van Lord Stanley. Een Lancaster. Verblijft in Bretagne en aast op de troon.

van Olympique Dramatique
vrij naar Richard III (William Shakespeare), Risjaar Modderfokker den Derde (Tom Lanoye en Luk Perceval), Richard III (Willy Courteaux), Richard III (Wannes Van de Velde)
tekst en regie Tom Dewispelaere, Stijn Van Opstal
bewerking en spel Marc Van Eeghem, Jan Declair, Mieke De Grootte, Koen De Sutter, Nico Sturm,
Sanne Samina Hanssen, Jonas Vermeulen, Peter Van den Begin
dramaturgie Ellen Stynen
scenografie en licht Stef Stessel
kostuumontwerp Ilse Vandenbussche
geluidsontwerp en muziek Yves De Mey
tekst en muziek Prinsenlied en Risjaar we love you Jonas Vermeulen
regieassistentie Lut Lievens
stage regieassistentie Liesl Van Britsom
productieleiding Stefaan Deldaele
stage productieleiding An Verleysen
technische productieleiding Diederik Hoppenbrouwers
techniek geluid Steven Bontinck / Wim De Clerck
techniek licht Kristof Stevens
techniek decor Niels Antonissen
kleedsters Monique van Hassel, Kathleen Van Mechelen
techniek Bourla Joost Man, Henk Vandecaveye, Ilse Van den Dorpel, Filip Van Berendoncks, Maarten Dockx
uitvoering decor Jan Palinckx, Frederik Liekens, Carl Schneider, Patrick Jacobs, Samuel Verdonck
uitvoering kostuum Cindy Dierckx, Sarah Budts (stage), Sarah Cecere (stage)
productie Toneelhuis
met dank aan Enrico Bagnoli, Jan Bijvoet, Ben Segers, Senne Suls, Willy Thomas, Geert Van Rampelberg, Arthur Vanderhoeft

TAZ#2017
THEATERAANZEE.BE OOSTENDE 27/07-05/08

